

Sosiaalisen median (some) hyödyntäminen vapaassa sivistystyössä

OSAAVA opettaja 28.10.2011

Matleena Laakso

matleena.laakso@elisanet.fi

twitter.com/MatleenaLaakso

fi.linkedin.com/in/matleenalaakso

Materiaalit: paok.wikispaces.com → Koulutuspäivät

KUVA: Scott Maxwell

Lähtökohtia

"Some tukee toimintaympäristönä hyvin **nykyistä oppimiskäsitystä**, jonka mukaan opiskelija rakentaa tietoa aiemmin opitun ja koetun kautta yhdessä muiden kanssa." (Vähähyyppä & Koskinen 2010)

"Toimintakulttuurin muutos kohti uusia toimintamalleja on hidasta ja usein vaatii myös jostain luopumista sekä asioiden näkemistä ja tekemistä eri tavoin...

Tulevaisuuden koulusta on paljon visioita.

Kaikissa niissä **tietotekniikka on vahvasti mukana** uusien, luovien **työtapojen** mahdollistajana, **yhteisöllisyyden** kehittäjänä ja **arjen helpottajana**."
(toim. Kankaanranta 2011)

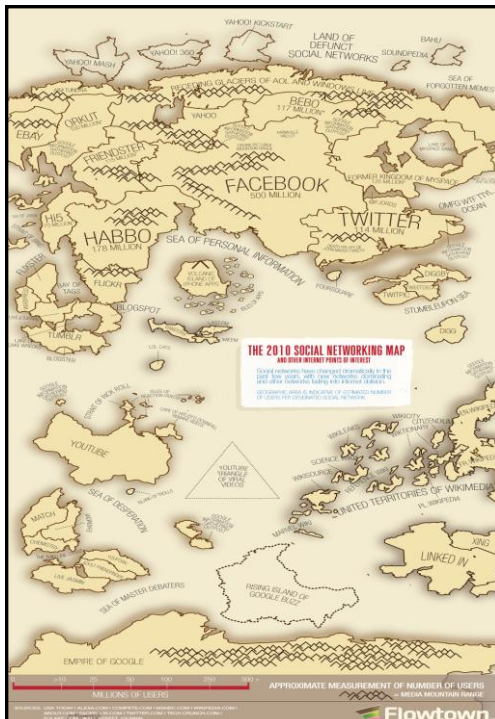

KUVA: kittimepmblog.com/blog/uploaded/learning.jpg

Askel kerrallaan

(Ks. esim. <http://www.flickr.com/photos/harto/514422216/>)

1. Mitä ja miten pitäisi oppia?
 - Vaiheet, välineet, arviointi, roolit, ohjaus?
2. Valitse yksi sosiaalisen median palvelu, jonka näet **pedagogisesti** mielekkääksi välineeksi oppimiseen, esim. koulutuksen yhteinen wiki tai blogi
3. Kokeile, kerää palautetta ja arvioi onnistumista sekä yksin, opiskelijoiden kanssa että kollegoiden kanssa
4. Kehitä opetusta
 - Siirrä vastuuta enemmän opiskelijoille
 - Lisää välineiden/palveluiden määrää vähitellen
 - Opettajalla ja opiskelijalla on oltava yksi paikka, mistä kaikki koulutuksen asiat löytyvät

Some - ihminen
kohtaa ihmisen
tietoverkkojen
välityksellä

Sosiaalisella medially
tarkoitetaan
sekä työvälineitä ja
palveluita että
uudenlaista kollektiivista
toiminta- ja tuotanto-
tapaa sekä prosessia.

Sosiaalinen media

Some on opetuksen näkökulmasta on "prosessi, jossa yksilöt ja ryhmät rakentavat yhteisiä merkityksiä sisältöjen, yhteisöjen ja verkkoteknologioiden avulla".

Työvälineet ovat useimmiten

- ilmaisia
- helppokäyttöisiä
- eivät vaadi ohjelmien asentamista
- käytetään netin kautta
- vaativat rekisteröitymisen (K-12)
- eivät hajoa käytössä!

KUVA: Scott Maxwell

Top Sites in Finland

<http://www.alex.com/topsites/countries/FI>

1. Google.fi
2. Facebook
3. Google.com
4. YouTube
5. Iltalehti
6. Wikipedia
7. Ilta-Sanomat
8. Blogger.com
9. Helsingin Sanomat
10. YLE – Yleisradio
- - -
16. LinkedIn
17. Twitter

Top Tools for Learning List

<http://c4lpt.co.uk/top-tools/>

1. Twitter
2. YouTube
3. Google Docs
4. Skype
5. Wordpress
6. Moodle
7. Prezi
8. Slideshare
9. (Edu)Glogster
10. Wikipedia

Verkkoidentiteetti

- keskustelun aiheeksi myös
oppilaiden kanssa

KUVA: Christine Zenino

- Avoimessa verkossa alaikäisiltä etunimi/lempinimi (ja kirjaututtaessa huoltajan lupa), tämä ei tarkoita nimenmerkin taakse piiloutumista → Yhä suurempi osa verkkoviestinnästä tapahtuu omilla nimillä.
- Suosi EU-alueen palveluita (henkilötieto- ja yksityisyyssuojalaki)
- Ole tietoinen siitä, mitä nimelläsi verkosta löytyy (pipl.com)
- Internetillä on pitkä muisti - kaikki jää talteen!
- Muista myös käyttöehdot (ks. edu.fi/tvt_opetuksessa), tekijänoikeudet, Tampereen kaupungin perusopetuksen someketti ja netiketti!

YouTube & TeacherTube & YLE:n Elävä arkisto & A-tuubi

The Magic Calligraphy - www.kaligrafi.com.tr

kaligrafi 3 videoita 0 Tiia

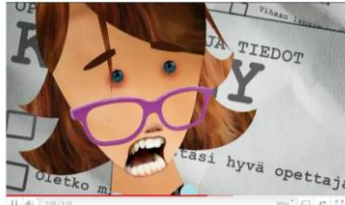
Flower Loom Techniques and Projects

Knitting-and.com 8 videoita 0 Tiia

Ope terapiassa: Byrokratia

YleOpetusTV 28 videoita 0 Tiia

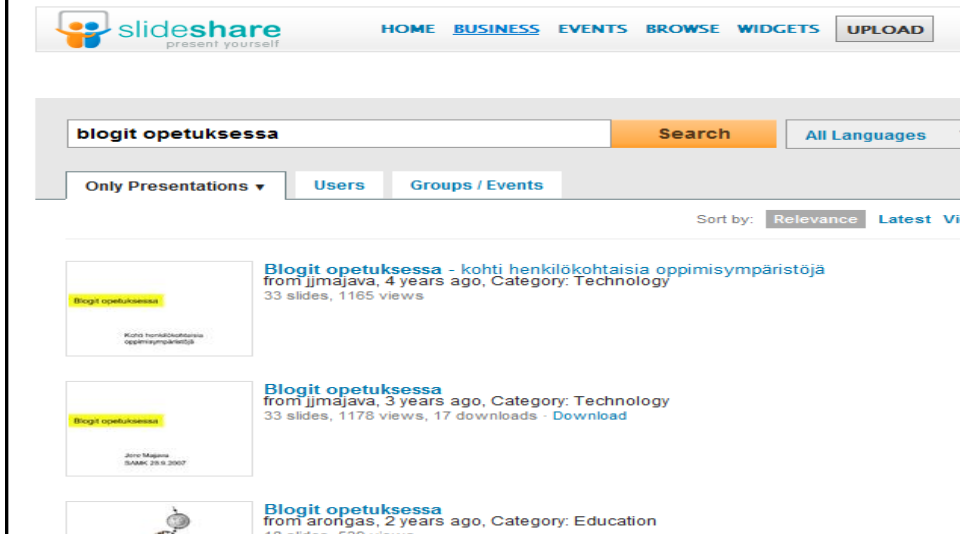

Real Aussie Slang

JillStaceyOtheRoo 77 videoita 0 Tiia

www.slideshare.net

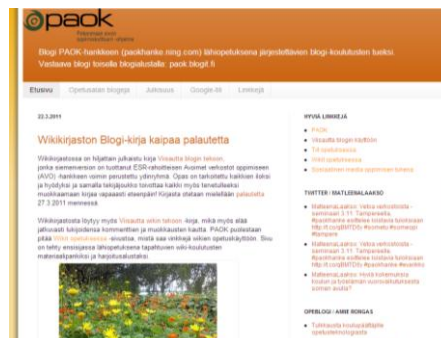
Yli 200 miljoonaa blogia

Blogi on verkkosivu tai -sivusto, johon [yksi](#) tai [useampi](#) kirjoittaja kirjoittaa enemmän tai vähemmän säännöllisesti niin, että uudet tekstit ovat helposti löydettävissä (yleensä sivun yläreunassa), ja niin että vanhat tallessa.

Blogissa on mahdollista julkaista sisältöä tekstin lisäksi myös kuvien, videokuvan tai äänen muodossa. Usein kirjoitusoikeus on yksilöllä/ryhmällä, mutta kommentointioikeus kaikilla. (Wikipedia)

paokhanke.blogspot.com

- linkkejä mm. opetusalan blogeihin

Miksi käyttäisin blogeja opetuksessa?

- Blogit muuttavat tiedon tuottamista kohti yhdessä tuottamista
- Blogit tuottavat julkisuutta keskustelun ja kommentoinnin kautta
 - Julkisuus kannustaa viimeistellympiin kannanottoihin
 - Mahdollistaa keskustelun kurssin ulkopuolisten kanssa
- Omien ajatusten kirjoittaminen tekee ne uudella tavalla näkyväksi ja auttaa niiden arvioinnissa
- Voi motivoida uudella tavalla
- Auttaa kokonaisuuksien hahmottamisessa ja tuo jatkuvuutta
 - Vahvimmillaan opetustyössä ohjauksen ja tiedottamisen väylänä sekä dokumentoinnissa ja asioiden kehittäessä.

Sosiaalinen media, kenen tila?

(Rongas 2008, Kalliala 2003, Pöysä ym. 2007)

- Ilman selkeitä kehyksiä eksytään avoimeen verkkoon
- Opettajien yhteistyö suunnittelussa ja materiaalien valmistelussa
- Opettajan läsnäololla ja näkyvyydellä verkkokurssin aikana on yhteys laadukkaaseen yhteisölliseen oppimiseen!
- Sosiaalinen media kiehtoo ihmisiä vapaan vuorovaikutuksen, luovan tuottamisen ja itseilmaisun paikkana (pelisäännöt, opiskelijat suunnittelijoina ja tuottajina, vertaispalaute)

Kuva: Jere Majava

Twitter

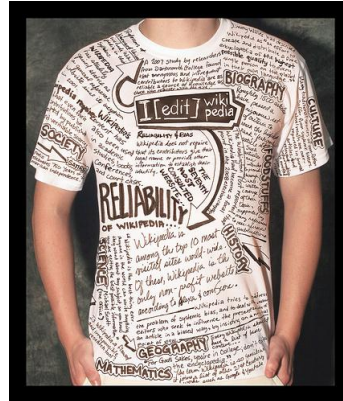
twitter

- Mikroblogi, pikaviestin, yhteisöpalvelu
- 140 merkin viestit
 - Puhelimiin tarjolla myös maksuttomia sovelluksia
 - Tietokoneelle kannattaa ladata maksuton TweetDeck
- Voit seurata ketä tahansa eikä seuraamisen tarvitse olla vastavuoroista (kuten Facebookissa)
- Jaa linkkejä, välitä hyvät eteenpäin (RT, via)
- Kysy apua ja jaa osaamistasi
- Käytä viestien tunnuksina hashtagejä kuten #paokhanke, #rekry #tampere
 - Suomen hashtag-kirjasto: bit.ly/cAUWr1

Wiki – yhteisöllisen kirjoittamisen väline

- Wiki on verkkosivusto, jonka sisältöä käyttäjät voivat helposti muokata (edit → save)
- Wikiin voidaan liittää mm. kuvia, videoita ja liitetiedostoja sekä käydä dokumenttikohtaista keskustelua
- [Viisautta wikin tekoon](#) -kirja Wikikirjastossa
- Muutamia wikialustoja:
 - wikispaces.com
 - purot.net
 - Mooden wiki-työkalu
 - EtherPad

Quartermare: T-shirt for the Wikipedia campaign

Wikitellen

Kokeile wikikirjoittamista täällä

- paok.wikispaces.com → tutustuminen

Tutustu erilaisiin oppilaitosmaailman wikeihin

- paok.wikispaces.com → linkkejä wikeihin -sivu
- somenlukiokurssi.wikispaces.com
 - kollektiivisesti tuotettu sosiaalisen median kurssi lukiolaisille ja muille kiinnostuneille, yksi [osio wikeistä](#)
- vinkkiverkko.wikispaces.com - avoimia oppiresursseja opeille

Blogin ja wikin voi liittää yhteen monella tavalla, esim. niin että wikkissä on oppimateriaali ja blogi on ohjausväline. Tai toisin päin niin, että blogissa kehitellään asiaa ja helmet poimitaan wikiin.

KUVA: <http://hcmc.uvic.ca/clipart/>
UVic Humanities Computing and Media Centre and Half-Baked Software

Mitkä ovat wikin parhaita puolia opetuskäytössä? (Vinkkiverkko)

1. Helppo kasvattaa vähän kerrallaan
2. Uusien sivujen luominen on hyvin helppoa
3. Aineiston organisointi on havainnollista (navigointi, sis. ja ulk.linkit)
4. Wikin tuottaminen voi olla osa kurssitehtäviä
5. Monta opettajaa voi rakentaa yhteistä wikiä oppimateriaaliksi
6. Wikiin voi upottaa helposti muita verkkojuttuja (kirjanmerkit, kalenteri)
7. Wikiä on helppo kuvittaa
8. Kaikkea voi muokata ja virheitä voi korjata, vanhan version voi palauttaa, jos jotenkin pilaa sivun
9. Varmuuskopion ottaminen sivusta käy kätevästi
10. Wiki rakentuu kuin ihmisen ajatus, ensin on itu, sitten siihen liittyy seuraava, seuraava ja seuraava ja vähitellen kehkeytyy hahmo, joka on alati avoin uusille liitoksille
11. Wikin muutosten seuraaminen käy kätevästi; muutokset voi tilata RSS-syötteinä

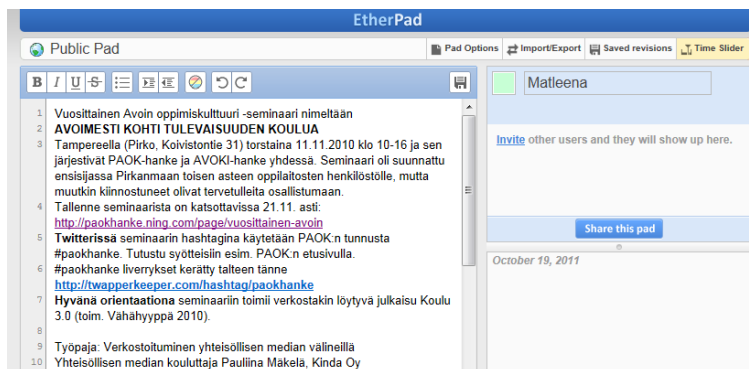

KUVA: <http://hcmc.uvic.ca/clipart/>

UVic Humanities Computing and Media Centre and Half-Baked Software

muistio.tieke.fi

- Yhteisöllisen kirjoittamisen työväline verkossa
- Helppo! Luo muistio ja aloita kirjoittaminen. Jaa linkki niille joiden haluat osallistuvan.
- Video-opaste osoitteessa: openvinkki.posterous.com

doodle.com

Doodle® Kirjautu sisään

Helppoa aikataulutusta
Ilmaista eikä vaadi rekisteröitymistä

Sovi tapaamisen ajankohta
Näytä esimerkki

1 Luo kysely
2 Kutsu osallistujat
3 Vahvista ajankohta

Lounas? 1 25
Lounas! 11

4 osallistujaa

	MARRASKUU 2011 ti 22		ke 23		to 24		pe 25	
	11:00 - 12:00	12:00 - 13:00	11:00 - 12:00	12:00 - 13:00	11:00 - 12:00	12:00 - 13:00	11:00 - 12:00	12:00 - 13:00
Minna	✓	✓	✓	✓			✓	✓
Heidi	✓		✓	✓	✓			
Matleena	✓	✓	✓				✓	✓
Maria		✓	✓	✓	✓		✓	
Nimesi								
	3	3	4	3	2	0	3	2

Verkostoja ja virtuaaliyhteisöjä

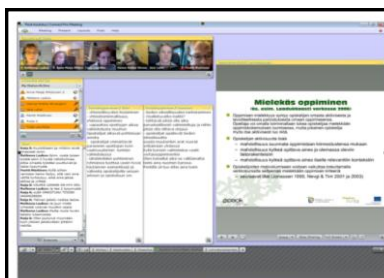
- [Facebook](#)
 - facebook.com/PAOKverkosto
 - facebook.com/otavanopisto
 - Helsingin työväenopiston sivu
 - TVT opetuksessa -ryhmä
 - Opetuskäytössä kurssille oma ryhmä, koululle tai hankkeelle mahdollisesti oma sivu
- [LinkedIn](#), ammatillisen verkostoitumisen foorumi
- Ning-yhteisöt: [PAOK](#), [Sometu](#), Vinkkiverkko, Kielitaituri
- Second Life –virtuaalimaailma (suomalaisten oppilaitosten EduFinland-alue)

KUVA: <http://geekandpoke.typepad.com/geekandpoke/images/2007/08/23/how122.jpg>

ONCE MORE MR. FREUD RECOGNIZED IN THE REALLY EARLY DAYS OF WEB 2.0 ITS VALUE IN PSYCHOANALYSIS

WEBINAAREJA

Muokkaa

Webinaarit välitetään yleensä videoneuvottelujärjestelmä Adobe Connectin (AC) kautta, kestävät tunnin ja ovat katsottavissa myös tallenteina.

ONLINE-ITK

- [13.10.](#) Näkymätön oppiminen aloittelijoille, Tero Toivanen
- [20.10.](#) Em. jatko-osa

[ADOBE CONNECT](#) -videoneuvottelujärjestelmän demoja viikottain

[OPETTAJAN TEKIJÄNOIKEUDET](#) aiheena 10.10. asti (KOTEK-hanke)

[ERAKE-HANKE](#) ks. esim. verkkopedagogiikan haasteet erilaisten oppijoiden huomioimisessa 8.11.

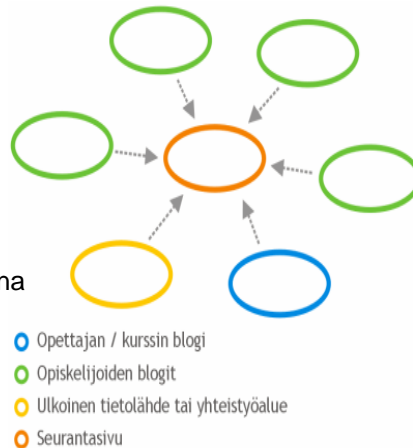
Muista myös

- Chat
- Skype
- Videoneuvottelujärjestelmät kuten Adobe Connect (AC)
 - Webinaarien (seminaari verkossa) osallistumiseen tarvitsen tietokoneen nettiyhteydellä ja USB-liitännällä toimivan kuuloke-mikrofonin (ja kameran).
 - TVT:n opetuskäyttöön liittyviä webinaareja on koottu PAOK:n etusivulle paokhanke.ning.com

Sosiaalinen media, kenen tila?

(Rongas 2008, Kalliala 2003, Pöysä ym. 2007)

- Ilman selkeitä kehyksiä eksytään avoimeen verkkoon
- Opettajien yhteistyö suunnittelussa ja materiaalien valmistelussa
- Opettajajohtoisuus on lisääntynyt verkkotyöskentelyn myötä
- Opettajan läsnäololla ja näkyvyydellä verkkokurssin aikana on yhteys laadukkaaseen yhteisölliseen oppimiseen!
- Sosiaalinen media kiehtoo ihmisiä vapaan vuorovaikutuksen, luovan tuottamisen ja itseilmaisun paikkana (pelisäännöt, opiskelijat suunnittelijoina ja tuottajina, vertaispalaute)

Kuva: Jere Majava

Sosiaalisen median palveluilla on mahdollista ½ (mukaellen Rongas 2008)

- Varastoida aineistoja ja kartuttaa sisältöjä vähän kerrallaan (esim. wiki, blogi, sosiaaliset kirjanmerkit)
- Jakaa aineistoja, tiedottaa ja järjestää viestintä mahdollisimman vaivattomalla tavalla (esim. Ning, blogi, twitter)
- Koota verkkoaineistoista harjoituksia ja kokonaisia kurssipaketteja opiskelun tueksi (esim. moodle, wiki)
- Toteuttaa reaaliaikaista ohjausta ja opetusta (esim. chat, Skype, Connect)
- Tarjota kognitiivisia apuvälineitä oppimiseen (jaetut kalenterit, verkkosanakirjat, [miellekarttaohjelmat](#), sosiaaliset kirjanmerkit)

Sosiaalisen median palveluilla on mahdollista 2/2 (mukaellen Rongas 2008)

- Rakentaa oppimisympäristö (esim. Ning, wiki)
- Järjestää ajan ja paikan rajat ylittäviä verkkokeskusteluita ja ryhmitöitä (esim. Google-dokumentit, wikit, blogit, Flickr, Ning, Second Life)
- Tarjota opiskelijoille mahdollisuus tuottaa omaa ajatteluaan näkyväksi ja nähdä muiden ajattelun tuotoksia (esim. oppimispäiväkirjat, portfolioit, Twitter)
- Kanavoida opiskelua tukevaa ajankohtaista sisältöä useasta lähteestä yhteen paikkaan (esim. syötteet, mashup)
- Kerätä ja prosessoida tietoa kollektiivisesti (tutkivan ja ongelmaperustaisen oppimisen menetelmät)

Someen askel kerrallaan

(Ks. esim. <http://www.flickr.com/photos/harto/5144222216/>)

- Mitä ja miten pitäisi oppia?
 - Vaiheet, välineet, arviointi, roolit, ohjaus?
- Valitse yksi somen palvelu, jonka näet **pedagogisesti** mielekkääksi välineeksi oppimiseen, esim. kurssin yhteinen wiki tai blogi
- Kokeile, kerää palautetta ja arvioi onnistumista sekä yksin, opiskelijoiden kanssa että kollegoiden kanssa
- Kehitä opetusta
 - Siirrä vastuuta enemmän opiskelijoille
 - Lisää somen välineiden määrää vähitellen
 - Opettajalla ja opiskelijalla on oltava yksi paikka, mistä kurssin asiat löytyvät

KUVA: <http://hcmc.uvic.ca/clipart/> UVic Humanities Computing and Media Centre and Half-Baked Software